

Christian Janfelt
Gl. Køge Landevej 273A, st.d.3
2650 Hvidovre
Tlf. 36 49 11 17
Mobil: 51 94 57 47
e-mail: cja@farma.ku.dk

24. september 2008

Til Folketingets Socialudvalg samt Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Vedr. tab af børnefamilieydelse for danske forskere midlertidigt udstationeret i udlandet

Resumé: Kortere og længerevarende ophold i udlandet er af stor betydning for danske forskere i deres uddannelse såvel som deres senere forskningsarbejde. Det er derfor i Danmarks interesse, at forskere på alle måder tilskyndes til at søge samarbejde udenfor Danmarks grænser, bl.a. i form af udstationeringer som del af ansættelsen ved danske forskningsinstitutioner. Netop derfor forekommer det uforståeligt, at danske forskere, der som del af deres ansættelse i Danmark, tilbringer tre måneder eller mere i udlandet rammes økonomisk i form af tabt børnefamilieydelse, især i en situation hvor der i forvejen er mange udgifter forbundet med et udlandsophold, og de stadig er skattepligtige i Danmark. Ikke mindst for den medrejsende familie forekommer tabet af børnefamilieydelsen urimeligt. Imidlertid ville der kunne rettes op på denne situation ved en enkelt tilføjelse i loven om børnefamilieydelse.

Jeg skriver dette brev ovenpå et i øvrigt succesfuldt forskningsophold på Purdue University i USA i første halvår af 2007 i en af verdens førende grupper indenfor analytisk kemi. Opholdet af i alt 7½ måneders varighed indgik som en del af mine Ph.d.-studier på Kemisk Institut ved Københavns Universitet, og med mig havde jeg min kæreste og vores på det tidspunkt 4 uger gamle datter.

Da opholdet strakte sig over mere end tre måneder, skulle vi alle ændre vores folkeregisteradresse til vores midlertidige adresse i USA. Den væsentligste konsekvens af denne ændring viste sig ved, at vi i de første tre kvartaler i vores datters liv ikke fik udbetalt nogen børnefamilieydelse, da vi d. 1. januar, d. 1. april og d. 1. juli ikke havde folkeregisteradresse i Danmark; i alt har denne lille detalje altså kostet os et tab på over 10.000 kr i forhold til, hvis vi var blevet i Danmark.

Da vi blev klar over dette, henvendte vi os strakt til kommunen og gjorde dem opmærksomme på det urimelige i, at vi – endda i en periode, hvor vi begge var fuldt skattepligtige i Danmark – skulle straffes økonomisk for at rejse udenlands med et formål, der burde være til Danmarks bedste. Kommunen kunne dog påvise, at det skete var i fuld overensstemmelse med reglerne, idet de kunne henvise til

Børnefamilieydelseslovens §2, der stiller krav om, at barnet opholder sig i Danmark. Da loven blev lavet, blev der dog tilføjet en undtagelse for dette i stykke 5, nemlig for det tilfælde, at barnet opholder »sig midlertidigt i udlandet som led i et uddannelsesforløb, der sigter på at forbedre barnets muligheder for at klare sig under fortsat ophold her i landet«. Desværre var der ikke en lignende undtagelse, der sigter til forældrenes eventuelle uddannelsesforløb i udlandet eller udstationering i forbindelse med arbejde for en dansk arbejdsgiver.

Situationen er altså den, at man under sit ophold i udlandet modtager sin løn hjemmefra og betaler sin skat i Danmark, men uden at være berettiget til børnefamilieydelse til trods for, at udgifterne forbundet med at have børn sjældent bliver mindre af, at man tager dem med til udlandet. For en familie med to små børn der (f.eks. som del af ansættelsen på et dansk universitet) tilbringer et halvt år i udlandet, kan den manglende børnefamilieydelse betyde et hul i familiens økonomi på op til 20.000 kr.

I Danmark er der i befolkningen en grundlæggende accept af, at vi betaler en relativ høj skat i en forventning om, at en del af denne skat kommer tilbage i form af velfærdssamfundets forskellige ydelser såsom børnepasning, uddannelse, sygesikring og andre ting, heriblandt børnefamilieydelsen. Når man i dette tilfælde midlertidigt er flyttet til udlandet, er man pludselig sat i en situation, hvor man stadigvæk er skattepligtig i Danmark, men tilsyneladende ikke længere er berettiget til børnefamilieydelsen. Umiddelbart ligner det et brud på ”velfærdskontrakten” mellem staten og borgeren.

Jeg vil derfor foreslå Folketinget at tilføje endnu en undtagelse til Børnefamilieydelseslovens §2, nemlig for de tilfælde, hvor en af forældrene er midlertidigt udstationeret af en dansk arbejdsgiver og forældrene som sådan er skattepligtige i Danmark. Dette kunne f.eks. forlanges dokumenteret med lønsedler fra den danske arbejdsgiver for hele perioden. Jeg kan ikke forestille mig, at en sådan undtagelse vil fylde meget i det store regnestykke, men den ville have stor betydning for de enkelte familier, som rejser af sted, og det ville have en vigtig signalværdi, at staten ikke straffer folk økonomisk for midlertidigt at rejse udenlands for at dygtiggøre sig til gavn for det danske samfund.

Med venlig hilsen

Christian Janfelt